

Müzik Eğitiminde Uygulamalı Ukulele Öğretimi

Kolayca Çalınabilecek Şarkıların Tablatür ve Nota
Sistemiyle Melodileri

Akor, Ritim, Arpej Detaylı Anlatımlarıyla Popüler Şarkılar
Temel Müzik Eğitimi

Doç. Dr. Hüseyin YILMAZ

3. Baskı

 PEGEM
AKADEMI

Doç. Dr. Hüseyin YILMAZ

MÜZİK EĞİTİMİNDE UYGULAMALI UKULELE ÖĞRETİMİ

ISBN 978-625-8044-42-3

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2024, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayineimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınevi**dir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilmektedir.

1. Baskı: Aralık 2021, Ankara

3. Baskı: Ocak 2024, Ankara

Yayın-Proje: Selcan Durmuş
Dizgi-Grafik Tasarım: Tuğba Kaplan
Kapak Tasarım: Pegem Akademi

Baskı: Ada Matbaacılık Yayın San. Tic. Ltdi. Şti.
Ostim OSB Mah. 1578. Cd. No: 21
Yenimahalle/Ankara

Yayıncı Sertifika No: 51818

Matbaa Sertifika No: 44093

İletişim

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33 Yenimahalle/ANKARA

Yayınevi: 0312 430 67 50

Dağıtım: 0312 434 54 24

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

İnternet: www.pegem.net

E-ileti: pegem@pegem.net

WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Doç. Dr. Hüseyin YILMAZ

Doğum yeri Kars olan Hüseyin Yılmaz müzik hayatına lise yıllarında gitar eğitimi olarak başladı. İlkokul ve ortaokulu Atatürk İlkokul ve Ortaokulu'nda, lise tahsilini Kars Alpaslan Lisesinde tamamladıktan sonra özel yetenek sınavı ile Kafkas Üniversitesi Devlet konservatuarını kazandı ve 2010 yılında mezun oldu. 2015 yılında Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalında yüksek lisanstan mezun oldu. 2021 yılında İnönü Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalında doktora eğitimini tamamladı. Üniversite yıllarında birçok konser, amatör ve profesyonel tiyatro topluluklarının oyun müziklerini yaptı. Özel kolejde müzik öğretmenliği görevinde bulundu. 2014 yılında Kars Kafkas Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği anabilim dalının açmış olduğu araştırma görevlisi sınavını kazanarak göreve başladı. Kafkas Üniversitesi ve Özengen eğitim merkezleri bünyesinde Türk halk müziği, rock, çok sesli koro ve gruplar oluşturarak birçok etkinlik çıkardı. Ulusal ve Uluslararası Kongre ve sempozyumlarda düzenleme kurulu ve oturum başkanlığı görevlerinde yer aldı ve bildiri sundu. Kafkas Üniversitesi Dede Korkut Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Müzik Öğretmenliği Anabilim dalında doçent doktor olarak görevine devam etmektedir. Yılmaz evli ve iki çocuk babasıdır.

ORCID No: 0000-0001-8481-755X

SUNUŞ

İnsanın müziksel gelişimi, anne karnında başlayan, doğduğunda ninnilerle, çocukluğunda şarkılar, türküler, tekerlemeler ve saymacalarla zenginleşen, gençliğinde sosyal ve kültürel çevresinin etkisiyle çeşitli müzik türleriyle şekillenen ve ölünce ağıtlarla son bulan bir süreçtir. Müzik insanın yaşamının her aşamasında vazgeçilmez ve görünmez bir parçasıdır.

Müzik eğitiminin özellikle çocuklarda, dil gelişimine, duygusal ve sosyal gelişimine, bedensel ve psikomotor gelişimine etkileri bilimsel olarak kanıtlanmıştır. Özellikle çocuk yaşlarda çalgı aleti eğitiminin beyindeki zekâ türlerine etkili olduğu, çalgı aleti öğrenen çocukların özgüven olarak sosyal oldukları ve sayısal zekâlarının daha hızlı geliştiği gözlemlenmiştir.

Ukulele özellikle küçük yaştaki çocukların kas, bedensel ve parmak yapılarına uygun olması enstrümana hâkim olabilmeleri açısından, okul öncesi ile ilköğretim dönemlerinde kullanılabilecek bir müzik aletidir.

Hüseyin YILMAZ çocuk yaşlarda müzik eğitimi disiplini ile yetişmiş, müzik eğitimi alanında doktora eğitimiyle ülkemize ve doğduğu büyüdüğü Kars ilinin müzik kültürüne, müzik eğitimine akademik anlamda katkı sağlamış ve sağlamaya devam etmektedir.

Başarılarının artarak devam edeceğinden eminim.

Kafkas Üniversitesi
Öğr. Gör. Murat AKÇELİK
Kars, 2021

ÖN SÖZ

Sanat eğitiminin bir dalı olan müzik eğitimi dünyanın hemen her yerinde öğretmen ve akademisyen yetişmesi ile gelişimini sürdürmektedir. Bu metot genel, özengen ve mesleki müzik eğitimi verilen her kurumda öğrencilerimizi çalgı eğitimine başlatmak için hazırlanmıştır. Ukulele diğer çalgılar arasında taşıma kolaylığının olması, ekonomik oluşu, temel akorlar ile çabuk öğrenebilme ve her zaman ulaşılabilirliğinden dolayı popüler bir çalgı olmuştur. Bu çalışmadaki amaç Ukulele'ye yeni başlayacak kişiler için en temel eğitim göz önünde bulundurularak Ukulele çalmak veya öğretmek isteyenlere faydalı olabilecek bir kaynak kitap hazırlamaktır.

Zıplayan pire anlamına gelen ve birçok tipi olan Ukulele sevimli bir çalgıdır. Tarihi gelişimi içerisinde popüler olan bu çalgının seslendirilişi kolay olduğundan, şarkı söylemesini sevenler için mükemmel bir eşlik çalgısıdır.

Müzik eğitiminde uygulamalı Ukulele öğretimi metodu 5 bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde Ukulele tanıtımı, ikinci bölümde temel müzik bilgileri, üçüncü bölümde Ukulele üzerinde 1'lik, 2'lik ve 4'lük notalar ve küçük şarkılar, dördüncü bölümde apoyando ve tirando vuruşu ile temel solo ezgiler, beşinci bölümde ise Ukulele için yazılmış akor eşlikli şarkılar bulunmaktadır.

Kitap içerisinde yer alan şarkıların bestecilerine ve söz yazarlarına canı gönülden teşekkür ederim.

Doç. Dr. Hüseyin YILMAZ

ORCID No: 0000-0001-8481-755X

Kars, 2021

TEŞEKKÜR

GerçekleőtirmiŐ olduğum Ukulele metodumun hazırlanmasında bana düşünce ve önerileriyle yön veren değerli hocalarıma, hayatımın her alanında olduğu gibi yoğun çalıŐmalarım esnasında da beni sabırla destekleyen değerli ve sevgili eŐim ve kızıma, manevi desteğinin esirgemeyen benim bugünlere gelmemde büyük emekleri olan annem, babam ve kardeŐlerim'e ve metot basımında emeği olan tüm yayınevi çalıŐanlarına sonsuz teŐekkürlerimi ve Őükranlarımı sunarım.

Doç. Dr. Hüseyin YILMAZ

Aralık, 2023

İÇİNDEKİLER

Sunuş.....	iv
Ön Söz.....	v
Teşekkürler.....	vi
BÖLÜM I: UKULELENİN TANITIMI	1
BÖLÜM II: TEMEL MÜZİK BİLGİLERİ.....	17
BÖLÜM III: UKULELERDE NOTALAR VE TEMEL SOLOLAR	31
BÖLÜM IV: TEMEL SOLO ŞARKILAR.....	43
BÖLÜM V: AKOR EŞLİKLİ ŞARKILAR.....	61
Kaynakça.....	159

BÖLÜM I

UKULELENİN TANITIMI

UKULELE’NİN TARİHÇESİ

Ukulele M.Ö.2.yy’da Portekiz’in Madeira Adaları’nda ortaya çıkmış telli bir çalgıdır. Ukulele dört telli küçük, gitar şeklinde bir gövdeyle, kordofon ailesinin bir üyesi olarak kabul edilir. 13. yy’dan 17. yy’a kadar İspanya ve Avrupa’da popüler olan Ukulele, 17. yy’da altı telli çalgıların kullanılması ve akor eşliğinin popüler olmasıyla önemini kaybetmiştir (Greenberg, 1992).

Hawaii, 1878’de Amerika kıtasında en fazla şeker kamışı ekilen bölgesiydi. Kaliforniya’daki üreticilerin artan talebini karşılamak için çok sayıda Portekizli işçi Hawaii’ye göç etti. Portekizli işçiler Hawaii adası halkının nerdeyse %1’inden daha büyük bir nüfusa ulaştı. Hawaii’ye gelen işçilerin büyük bölümü Portekiz’in Madeira adalarından gelmekteydi. Bilindiği üzere göçmenler gittikleri yerlere kendi kültürlerinin de bir bölümünü taşırlar.

Bir hikâyeye göre Ukulele’nin anlamı “zıplayan pire” demekmiş. Sebebi; Ravenscrag gemileri ile Portekiz’den Honolulu’ya yola çıkan Joao Fernande, 4 ay süren yolculuğun ardından iskeleye indiğinde çalgısını o kadar neşeli çalmış ki, Hawaii halkı hızla hareket eden parmaklarını zıplayan pireye benzetmişler. İşte Ukulele’nin ilk anlamı bu hikâyeden doğmaktadır. Hawaii dilinde Ukulele zıplayan pire anlamındadır (Elbert & Knowlton, 1957; Leonard, 2014; Tranquada & King, 2012).

Özellikle Manuel Nunes, José do Espírito Santo ve Augusto Dias isimli 3 marangoz göçmen Ukulele’yi ilk bulan kişiler olarak kabul edilirler. Bu üç göçmenin adaya gelmesinden 2 hafta sonra Ağustos 1879’de *Hawaiian Gazette* adlı gazete tarafından yayınlanan «Maderia’dan Hawaii’ye yeni gelen göçmenler halkı gece sokak konserleri ile eğlendiriyorlar” haberi de bu savı desteklemektedir (<https://tr.wikipedia.org/wiki/Ukulele>).

Hawaii kralı Kalakaua’nın bu çalgıyı desteklemesi ve kraliyet buluşmalarında çaldırarak tanıtması günümüzde Ukulelenin Hawaii müziğinde ve kültüründe önemli bir yerde bulunmasının başlıca nedenidir.

Hawaii’nin ABD’ye bağlanması ve çeşitli fuarlarda Ukulele’nin tanıtılması sonucunda batı dünyasında da giderek yaygınlaşan çalgı, günümüzde en popüler telli çalgılarından biri konumundadır (<https://tr.wikipedia.org/wiki/Ukulele>).

UKULELENİN YAPILIŞI VE YAPISI

İlk Ukuleleler hem özenli hem de zaman alıcı bir süreç olan elle yapılıyordu. Bu sebeple 1910 yılına kadar mevcut Ukulele çalgısının sayısı oldukça düşüktü. Daha sonra Ukulele üretmek için özel odun kesme ve şekillendirme makineleri üretildi.

Ukulele'nin günümüzdeki şekline gelmesi için pek çok değişiklik yapılmıştır. En önemli yenilikçilerden biri olan Manuel Nunes çalgıda kullanılan bağırsak tellerinin yerine çelik tel kullanmış ayrıca akor oluşumunu kolaylaştırmak için tel seslerini değiştirmiştir. Yapısal olarak da daha hafif ve daha rezonanslı bir Ukulele üretmek için koa ağacından ahşap kullanmıştır. Ukulele genel olarak ahşaptan yapılır. Daha çok maun ve koa ağacı tercih edilir. Koa ağacından yapılanların sesi daha parlak, maundan yapılanların ise daha yumuşaktır. Ahşap dışında metalden yapılan Ukuleleler de bulunur (Thibeault & Evoy, 2011).

UKULELE TİPLERİ VE AKORT ŞEKİLLERİ

Dört çeşit Ukulele tipi bulunmaktadır. Bunlar; **Soprano, Konser, Tenor ve Bariton**

Şekil 1. Ukulele Çeşitleri

Soprano Ukulele; Geleneksel Hawaii Ukulelesidir. Ukulele ailesindeki en ince sese sahiptir. Dört çeşit arasında en küçük boyutlara sahip Ukulele türüdür. Perde aralıkları biraz daha kısadır. Yaklaşık 12-15 perde arasındadır. Tel uzunluğu 33 cm, boy uzunluğu ise 53 cm'dir. Akordu G,C,E,A (sol,do,mi,la) olarak sıralanır (Andreas, 2015).

